EURÓPAI PARLAMENT

2004 *2009*

Foglalkoztatási és Szociális Bizottság

2008/0140(CNS)

22.1.2009

VÉLEMÉNY

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság részéről

az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságrészére

a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosságra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról
(COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Előadó(*): Liz Lynne

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 47. cikke

PA_Legam

RÖVID INDOKOLÁS

2008 májusában az Európai Parlament elfogadta az egyenlő bánásmód és a megkülönböztetésmentesség terén az EU-ban elért haladásról szóló jelentésemet (a 2000/43/EK és a 2000/78/EK irányelv átültetése). Ebben a Parlament emlékeztette a Bizottságot arra irányuló kötelezettségvállalására, hogy egy átfogó megkülönböztetésellenes irányelvet terjeszt elő a fogyatékosság, életkor, vallás vagy meggyőződés, vagy a szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés tilalma érdekében, az EK-Szerződés 13. cikke szerinti megkülönböztetésellenes jogszabálycsomag kiegészítéseként, a 2008-as munkaprogramban előírtakkal összhangban. A személyek közötti, faji- vagy etnikai alapon történő megkülönböztetésről szóló irányelv és a nemi alapú megkülönböztetésről szóló irányelv már foglalkozik a faji származás és a nemek kérdésével, és célunk az, hogy ezt az irányelvet összhangba hozzuk az előbb említett két irányelvvel.

Az Európai Bizottság javaslatában említett számos kérdés a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság hatáskörébe tartozik, míg egyes más kérdések az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság és a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság megosztott hatáskörébe tartoznak.

A kifejezetten a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság hatáskörébe tartozó terület a szociális védelem, ezen belül a szociális biztonság, az egészségügy és a szociális kedvezmények.

Megosztott hatáskörbe tartozik az elfogadható lakhatás biztosításának megtagadása a fogyatékossággal élő személyek esetében, a nyilvánosság számára rendelkezésre álló árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, illetve ilyen áruk és szolgáltatások biztosítása, ideértve a lakhatást, a pénzügyi szolgáltatások terén megnyilvánuló, életkoron és fogyatékosságon alapuló megkülönböztetés, az életkoron alapuló különböző bánásmód, valamint a fogyatékossággal élők számára biztosított egyenlő bánásmód és a vonatkozó érdekeltekkel folytatott párbeszéd.

Az irányelvre irányuló javaslat a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK irányelvre épül, ami azt jelenti, hogy az irányelv összhangban van az Európai Unió horizontális célkitűzéseivel, különösen a növekedéssel és a munkahelyekkel kapcsolatos lisszaboni stratégiával, valamint az EU szociális védelmi és társadalmi integrációs folyamatának céljaival. A javaslat a meglévő irányelvekben használt, mindenki által ismert fogalmakra hivatkozik.

MÓDOSÍTÁSOK

A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság felhívja az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy jelentésébe foglalja bele a következő módosításokat:

Módosítás 1

Irányelvre irányuló javaslat
2 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(2a) Ez az irányelv egy olyan eszköz, amellyel az Európai Közösség eleget tesz a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény értelmében fennálló kötelezettségeinek, és az irányelvet erre figyelemmel kell értelmezni.

Indokolás

Ez a preambulumbekezdés teszi egyértelművé a kapcsolatot az Unió által a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény keretében elfogadott kötelezettségek és a javasolt irányelv között.

Módosítás 2

Irányelvre irányuló javaslat
2 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	***(2b) Az Egyesült Nemzetek 2002-ben Madridban megrendezett, idősödésről szóló világkonferenciája lezárásakor elfogadott politikai nyilatkozat 5. cikkének megfelelően megállapodás született arról, hogy ismételten megerősítik a következők érdekében tett fáradhatatlan erőfeszítésekre irányuló kötelezettségvállalásokat: a hátrányos megkülönböztetés minden formájának – köztük az életkor alapján történő megkülönböztetés – megszüntetése; annak elismerése, hogy az idősödő embereknek megelégedettséget, egészséget, biztonságot és a társadalmuk gazdasági, társasági, kulturális és politikai életében való aktív részvételt hozó életet kell élvezniük; az idősek méltóságának fokozott elismerése; valamint az elhanyagolás, visszaélés és*

	erőszak minden formájának megszüntetése.

Indokolás

Ez a preambulumbekezdés ismételten megerősíti a hátrányos megkülönböztetés minden formájának – köztük az életkor alapján történő megkülönböztetés – leküzdésére irányuló ENSZ-nyilatkozatot.

Módosítás 3

Irányelvre irányuló javaslat
4 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) A fogyatékossággal élők európai éve, 2003, a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség európai éve, 2007, illetve az interkulturális párbeszéd éve, 2008 egyaránt kiemelte a megkülönböztetés elterjedtségét, azonban a sokféleség előnyeit is.	(4) A fogyatékossággal élők európai éve, 2003, a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség európai éve, 2007, illetve az interkulturális párbeszéd éve, 2008 egyaránt kiemelte a megkülönböztetés***, illetve a többszörös megkülönböztetés*** elterjedtségét, azonban a sokféleség előnyeit is.

Módosítás 4

Irányelvre irányuló javaslat
9 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(9) A jogszabályoknak ezért tiltaniuk kell a vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosságra, életkorra vagy szexuális irányultságra tekintettel történő megkülönböztetést számos területen a munkaerőpiacon túlmenően, ideértve a szociális védelmet, az oktatást, valamint az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést, illetve ezek biztosítását, a lakhatást is ideértve. Intézkedésekről kell rendelkezni a fogyatékossággal élő személyek érintett területekhez való egyenlő hozzáférésének biztosítására.	(9) A jogszabályoknak ezért tiltaniuk kell a vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosságra, életkorra vagy szexuális irányultságra***, illetve ezen okok kombinációjára*** tekintettel történő megkülönböztetést számos területen a munkaerőpiacon túlmenően, ideértve a szociális védelmet, az oktatást, valamint az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést, illetve ezek biztosítását, a lakhatást is ideértve. Intézkedésekről kell rendelkezni a fogyatékossággal élő személyek érintett területekhez való egyenlő hozzáférésének biztosítására.

Indokolás

Ez a preambulumbekezdés összhangban áll a többszörös hátrányos megkülönböztetés tekintetében a későbbiekben javasolt módosítással.

Módosítás 5

Irányelvre irányuló javaslat
9 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(9a) A fogyatékossággal élő személyek közé tartoznak azok, akik tartós fizikai, mentális, értelmi vagy érzékszervi károsodásban szenvednek, amely a velük szemben tanúsított magatartási vagy a környezeti akadályok miatt akadályozhatja a teljes, tényleges és egyenjogú társadalmi részvételüket.

Módosítás 6

Irányelvre irányuló javaslat
9 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(9b) Valódi megkülönböztetéstől mentes hozzáférés többféle eszköz révén biztosítható, beleértve a mindenki számára kialakított eszközöket és a segédeszközök fogyatékkal élők általi használatának lehetővé tételét, ideértve a mobilitást és a hozzáférést segítő segédeszközöket, például az elismert vakvezető és más segítő kutyákat.

Módosítás 7

Irányelvre irányuló javaslat
9 c preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(9c) A fogyatékossággal élő személyek gyakran szembesülnek a nem akadálymentesített tömegközlekedési eszközök és az ugyanilyen épített környezet, valamint a számukra nem hozzáférhető kommunikációs eszközök és információk formájában megnyilvánuló megkülönböztetéssel. A tagállamoknak az egyenlő bánásmód elvének gyakorlati alkalmazása érdekében intézkedéseket kell tenniük, hogy az említett területeken megszüntessék az akadályokat.

Módosítás 8

Irányelvre irányuló javaslat
9 d preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(9d) A ténylegesen megkülönböztetésmentes hozzáférés magában foglalja a magatartásbeli vagy környezeti akadályok és korlátozások azonosítását és megszüntetését, valamint az olyan új akadályok és korlátozások kialakulásának megakadályozását, amelyek gátolják a fogyatékossággal élő személyeknek a nyilvánosság számára rendelkezésre álló árukhoz, szolgáltatásokhoz vagy létesítményekhez való hozzáférését, függetlenül az adott akadály, korlátozás vagy fogyatékosság természetétől. Ezen irányelv rendelkezései értelmében és függetlenül az akadályok vagy korlátozások megszüntetése céljával alkalmazott intézkedésektől, a fogyatékossággal élő személyek számára – lehetőség szerint – a fogyatékosság nélkül élőkkel azonos feltételek mellett kell

	biztosítani a hozzáférést. Amennyiben nem biztosítható a hozzáférés azonos feltételekkel, az irányelv rendelkezéseivel összhangban a hozzáférést biztosítónak átgondolt alternatíváról kell gondoskodni.

Módosítás 9

Irányelvre irányuló javaslat
12 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(12) A megkülönböztetést úgy értelmezik, hogy a közvetlen és a közvetett megkülönböztetés, a zaklatás, a megkülönböztetésre adott utasítás és a megfelelő intézkedések megtagadása is idetartozik.	(12) A megkülönböztetést úgy értelmezik, hogy a közvetlen és a közvetett megkülönböztetés, a ***többszörös megkülönböztetés, a*** zaklatás, a megkülönböztetésre adott utasítás és a megfelelő intézkedések megtagadása is idetartozik.

Módosítás 10

Irányelvre irányuló javaslat
12 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(12a) A megkülönböztetés alapja lehet egy személy vallása vagy meggyőződése, fogyatékossága, életkora vagy szexuális irányultsága vagy ezek kombinációja, illetve ha egy személyről egy adott vallást vagy meggyőződést, fogyatékosságot, életkort vagy szexuális irányultságot feltételeznek, vagy ha egy személynek egy adott vallású vagy meggyőződésű, adott fogyatékossággal rendelkező, adott életkorú vagy szexuális irányultságú személlyel van feltételezett vagy valós kapcsolata.

Módosítás 11

Irányelvre irányuló javaslat
13 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(13) ***A vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosságra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli*** egyenlő bánásmód elvének alkalmazása során a Közösségnek az EK-Szerződés 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban célul kell tűznie ***az*** egyenlőtlenségek megszüntetését, és elő kell segítenie ***a férfiak és nők közötti*** egyenlőséget, ***különösen azért, mert a nők gyakran*** többszörös megkülönböztetés ***áldozatai***.	(13) ***Mivel többféle alapon is előfordulhat megkülönböztetés, az*** egyenlő bánásmód elvének alkalmazása során a Közösségnek az EK-Szerződés 3. cikkének (2) bekezdésével ***és 13. cikkével*** összhangban célul kell tűznie ***a nem, faj vagy etnikai származás, fogyatékosság, szexuális irányultság, vallás vagy meggyőződés, illetve életkor vagy ezek kombinációja alapján fennálló*** egyenlőtlenségek megszüntetését, és elő kell segítenie ***az*** egyenlőséget, ***függetlenül attól, hogy az adott személy a nemhez, fajhoz vagy etnikai származáshoz, fogyatékossághoz, szexuális irányultsághoz, valláshoz vagy meggyőződéshez, illetve életkorhoz kapcsolódó tulajdonságok mely kombinációjával rendelkezik. Az irányelv rendelkezéseinek végrehajtásakor a tagállamoknak figyelembe kell venniük a*** többszörös megkülönböztetés ***problémáját***.

Indokolás

Ez a módosítás kiterjeszti a nők által tapasztalt többszörös megkülönböztetésre vonatkozó jelenlegi (13) preambulumbekezdést abból a célból, hogy az vonatkozzon a 13. cikkben szereplő valamennyi okra.

Módosítás 12

Irányelvre irányuló javaslat
15 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(15) A biztosítási, a banki és más pénzügyi szolgáltatások nyújtásakor a fogyatékossághoz és a korhoz kapcsolódó biztosításmatematikai és kockázati	(15) A biztosítási, a banki és más pénzügyi szolgáltatások nyújtásakor a fogyatékossághoz és a korhoz kapcsolódó biztosításmatematikai és kockázati

tényezőket alkalmaznak. ***Ezek alkalmazása abban az esetben nem tekinthető megkülönböztetésnek, amennyiben a tényezők bizonyítottan a kockázatértékelés fontos elemei***.	tényezőket alkalmaznak. ***Ezeknek tükrözniük kell a várható élettartammal és az aktív idősödéssel kapcsolatos kedvező változásokat, valamint a fogyatékkal élők megnövekedett mobilitását és hozzáférését, továbbá ezeket nem szabad eleve megkülönböztetési okként felhasználni. A szolgáltató által végzett kockázatértékelésnek határozottan igazolnia kell a naprakész, rendszeresen frissített és pontos közzétett statisztikai vagy biztosításmatematikai adatok felhasználásával nyert, jelentősen magasabb kockázatokra következtetni engedő eredményeket***.

Indokolás

E módosítás célja a pénzügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésnél a hátrányos megkülönböztetés lehetőségének korlátozása annak biztosításával, hogy az ilyen döntéshozatalban felhasznált minden adat átlátható, hiteles és naprakész, és ennek igazolásakor a szolgáltatóktól tárgyilagosságot követelnek meg.

Módosítás 13

Irányelvre irányuló javaslat
19 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(19) Az Európai Unió az egyházak és a világnézeti szervezetek jogállásáról szóló, az Amszterdami Szerződés záróokmányához csatolt 11. nyilatkozatában elismerte, hogy tiszteletben tartja és nem csorbítja a tagállamok egyházai, vallási szövetségei vagy közösségei nemzeti jogban rögzített jogállását, továbbá ugyanilyen módon tiszteletben tartja a filozófiai és világnézeti szervezetek jogállását. A fogyatékossággal élők számára az irányelv hatálya alá tartozó területeken ténylegesen megkülönböztetéstől mentes hozzáférést lehetővé tevő intézkedések fontos szerepet játszanak a gyakorlatban a teljes körű egyenlőség biztosításában. Emellett egyes	(19) Az Európai Unió az egyházak és a világnézeti szervezetek jogállásáról szóló, az Amszterdami Szerződés záróokmányához csatolt 11. nyilatkozatában elismerte, hogy tiszteletben tartja és nem csorbítja a tagállamok egyházai, vallási szövetségei vagy közösségei nemzeti jogban rögzített jogállását, továbbá ugyanilyen módon tiszteletben tartja a filozófiai és világnézeti szervezetek jogállását. A fogyatékossággal élők számára az irányelv hatálya alá tartozó területeken ténylegesen megkülönböztetéstől mentes hozzáférést lehetővé tevő intézkedések fontos szerepet játszanak a gyakorlatban a teljes körű egyenlőség biztosításában. Emellett egyes

esetekben a megfelelő intézkedések érdekében egyedi lépések lehetnek szükségesek ***az ilyen*** hozzáférés biztosításához. Egyik esetben sem írnak elő olyan intézkedéseket, amelyek aránytalan terhet jelentenének. A teher arányosságának értékelésekor ***számos tényezőt – beleértve az intézmény méretét, forrásait és jellegét – kell*** figyelembe venni. A megfelelő intézkedések és az aránytalan teher elvéről a 2000/78/EK irányelv és a fogyatékossággal élők jogairól szóló ENSZ-egyezmény rendelkezik.	esetekben a megfelelő intézkedések érdekében egyedi lépések lehetnek szükségesek ***a*** hozzáférés biztosításához. Egyik esetben sem írnak elő olyan intézkedéseket, amelyek aránytalan terhet jelentenének. A teher arányosságának értékelésekor ***kell*** figyelembe venni***, hogy a szóban forgó intézkedés kivitelezhetetlen vagy nem biztonságos-e, és hogy a szabályok, politikák vagy gyakorlatok ésszerű módosításával vagy az építészeti, kommunikációs vagy közlekedési akadályok megszüntetésével vagy további támogatások és szolgáltatások nyújtásával megvalósíthatóvá vagy biztonságossá tehető-e***. ***Az elfogadható átalakításhoz nem feltétlenül szükséges azon épületek jelentős szerkezeti módosítása, amelyek szerkezete – annak történelmi, kulturális vagy építészeti értéke alapján – a nemzeti jog értelmében védettnek minősül.*** A megfelelő átalakító intézkedések és az aránytalan teher elvéről a 2000/78/EK irányelv és a fogyatékossággal élők jogairól szóló ENSZ-egyezmény rendelkezik.

Módosítás 14

Irányelvre irányuló javaslat
2 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(5) A fogyatékossággal élőkkel kapcsolatosan ***a megfelelő intézkedésnek*** egy adott esetben az ezen irányelv 4. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírtak szerint történő megtagadása megkülönböztetésnek minősül az (1) bekezdés alkalmazásában.	(5) A fogyatékossággal élőkkel ***és gyermekekkel vagy fogyatékossággal élő személlyel kapcsolatban levő személyekkel*** kapcsolatosan ***az elfogadható elhelyezés biztosításának*** egy adott esetben az ezen irányelv 4. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírtak szerint történő megtagadása megkülönböztetésnek minősül az (1) bekezdés alkalmazásában***, ha az elhelyezés célja annak lehetővé tétele, hogy az utóbbi személyek személyes segítséget nyújtsanak egy fogyatékossággal élő személynek***.

Indokolás

Ez a módosítás a gyermekekre is kiterjeszti az elfogadható elhelyezésre vonatkozó követelményt.

Módosítás 15

Irányelvre irányuló javaslat
2 cikk – 5 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(5a) Hátrányos megkülönböztetésnek minősül adott életkor előírása a szociális természetbeni vagy pénzbeni juttatásokhoz való hozzáféréshez fogyatékosság vagy betegség esetén.

Indokolás

Egyértelműen hátrányos megkülönböztetésnek minősül, ha szociális juttatásokat, pl. kórházi ápolást és nyugdíjat biztosítanak rokkantság miatt, amikor ezek a szerencsétlen események az állampolgárt bizonyos korban érik, de megtagadják őket, ha más életkorban következnek be.

Módosítás 16

Irányelvre irányuló javaslat
2 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(6) A (2) bekezdés ellenére a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az életkoron alapuló eltérő bánásmód nem jelent hátrányos megkülönböztetést, ha – a nemzeti jog keretein belül – azt egy törvényes cél objektíven és ésszerűen igazolja, illetve ha az említett cél elérésének eszközei ***megfelelők*** és szükségesek. ***Különösen*** nem zárja ki ***ez az irányelv*** adott életkor előírását a szociális juttatásokhoz, ***az*** oktatáshoz***, bizonyos árukhoz vagy szolgáltatásokhoz*** való hozzáférés tekintetében.	(6) A (2) bekezdés ellenére a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az életkoron alapuló eltérő bánásmód nem jelent hátrányos megkülönböztetést, ha – a nemzeti jog keretein belül – azt egy törvényes cél objektíven és ésszerűen igazolja, illetve ha az említett cél elérésének eszközei ***arányosak*** és szükségesek. ***Az ilyen eltérő bánásmód*** nem zárja ki ***a gyermekek jogainak védelmét célzó intézkedéseket vagy az*** adott életkor előírását a ***jogosultságokhoz,*** szociális juttatásokhoz, ***pénzügyi szolgáltatásokhoz és*** oktatáshoz való hozzáférés tekintetében***, kivéve a betegség***

vagy munkaképtelenség miatt nyújtott természetbeni vagy pénzbeni juttatásokat.

Módosítás 17

Irányelvre irányuló javaslat
2 cikk – 7 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(7) A (2) bekezdés ellenére a ***tagállamok a*** pénzügyi szolgáltatások nyújtása esetén engedélyezhetik ***az arányos*** megkülönböztető bánásmódot, amennyiben az érintett termék esetében az életkor vagy a fogyatékosság meghatározó tényező a fontos és pontos biztosításmatematikai vagy statisztikai adatokon alapuló kockázatértékelésben.	(7) A (2) bekezdés ellenére a ***biztosítási, banki és más*** pénzügyi szolgáltatások nyújtása esetén ***kellő figyelmet kell fordítani a megnövekedett várható élettartamra és az aktív időskorra, valamint a fogyatékossággal élők megnövekedett mobilitására és hozzáférésére, továbbá a tagállamok*** engedélyezhetik ***a*** megkülönböztető bánásmódot, amennyiben az érintett termék esetében az életkor vagy a fogyatékosság meghatározó tényező a fontos és pontos biztosításmatematikai vagy statisztikai adatokon alapuló kockázatértékelésben. ***A szolgáltatónak objektív módon bizonyítania kell a jelentősebb magasabb kockázatokat, és biztosítania kell, hogy az eltérő bánásmódot egy jogos cél tárgyilagosan és ésszerűen indokolja, továbbá hogy e cél elérésének eszközei megfelelő és szükséges eszközök legyenek. Az érintett tagállamok biztosítják, hogy a kockázatok értékeléséhez felhasznált adatok újak, a tárgy szempontjából lényegesek, azokat rendszeresen frissítik és közzéteszik. Az érintett tagállamok tájékoztatják a Bizottságot, és biztosítják, hogy összegyűjtik, közzéteszik és rendszeresen frissítik a meghatározó biztosításmatematikai tényezőként figyelembe vett életkorra és fogyatékosságra vonatkozó pontos adatokat. E tagállamok döntésüket ezen irányelv átültetésétől számított 5 év elteltével felülvizsgálják.***

Módosítás 18

Irányelvre irányuló javaslat
3 cikk – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
d) Az árukhoz és más szolgáltatásokhoz való hozzáférés és azok nyújtása, amelyek a nyilvánosság számára hozzáférhetőek, beleértve a lakhatást. ***A d) albekezdés egyénekre csak szakmai vagy kereskedelmi tevékenységeik folytatásának mértékéig alkalmazható.***	d) az árukhoz és más szolgáltatásokhoz való hozzáférés és azok nyújtása, amelyek a nyilvánosság számára hozzáférhetőek, beleértve a lakhatást ***és a közlekedést***.

Indokolás

Ez a módosítás pontosítja, hogy az irányelv hatálya a közlekedésre is kiterjed.

Módosítás 19

Irányelvre irányuló javaslat
4 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) Az egyenlő bánásmód elvének a fogyatékos személyekkel kapcsolatban történő végrehajtása céljából:	(1) Az egyenlő bánásmód elvének a fogyatékos személyekkel kapcsolatban történő végrehajtása céljából ***a fogyatékosság fogalma a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény szerint értendő, illetve kiterjed a krónikus betegségben szenvedő személyekre is***:

Módosítás 20

Irányelvre irányuló javaslat
4 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
a) Előzetesen rendelkezni kell a fogyatékossággal élők számára a szociális	a) Előzetesen rendelkezni kell a fogyatékossággal élők számára a szociális

védelemhez, a szociális előnyökhöz, az egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz és a nyilvánosan hozzáférhető árukhoz és a szolgáltatásokhoz való hozzáférést és azok nyújtását lehetővé tévő intézkedésekről, ideértve a lakhatást és a ***közlekedést*** is, többek között megfelelő módosítások vagy kiigazítások útján. Az ilyen intézkedések nem jelenthetnek aránytalan terhet, nem ***változtathatják*** meg alapvetően a ***szociális védelmet, a szociális juttatásokat, az egészségügyi ellátást, az oktatást, a*** kérdéses ***árukat és szolgáltatásokat***, illetve ***nem kívánhatják meg***, hogy ***az említettekhez alternatívát nyújtsanak***.

védelemhez, a szociális előnyökhöz, az egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz és a nyilvánosan hozzáférhető árukhoz és a szolgáltatásokhoz való hozzáférést és azok nyújtását lehetővé tévő intézkedésekről, ideértve a lakhatást***, a távközlést*** és ***az elektronikus kommunikációt,*** a ***tájékoztatást – ideértve a hozzáférhető formátumban nyújtott tájékoztatást*** is –, ***a pénzügyi szolgáltatásokat, a kultúrát és a szabadidőt, a nyilvános épületeket, a közlekedési eszközöket, és az egyéb nyilvános területeket és intézményeket is,*** többek között megfelelő módosítások vagy kiigazítások útján. ***Amennyiben a hátrányos megkülönböztetés valamely gyakorlatból, politikából vagy eljárásból ered, intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy azok ilyen hatása megszűnjön.*** Az ilyen intézkedések nem jelenthetnek aránytalan terhet, nem ***kívánhatják*** meg a kérdéses ***áruk vagy szolgáltatások jellegének vagy az érintett ágazatok***, ***szakmai csoportok vagy vállalatok alapvető jellemzőinek megváltoztatását. Egy módosítás alapvetőnek minősül, ha annak következtében az áruk vagy szolgáltatások,*** illetve ***az ágazatok***, ***szakmai csoportok vagy vállalatok jellege oly mértékben megváltozik,*** hogy ***a gyártók vagy szolgáltatók valójában egy teljesen más fajta árut vagy szolgáltatást kínálnak.***

Módosítás 21

Irányelvre irányuló javaslat
4 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
b) A ténylegesen megkülönböztetésmentes hozzáférés biztosítására vonatkozó kötelezettség ellenére, illetve ha ez adott esetben szükséges, megfelelő intézkedést kell biztosítani, kivéve ha ez aránytalan terhet jelent.	***törölve***

Módosítás 22

Irányelvre irányuló javaslat
4 cikk – 1 bekezdés – b a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	ba) Az (1) bekezdés alkalmazásában a ténylegesen megkülönböztetéstől mentes hozzáférés magában foglalja a magatartásbeli vagy környezeti akadályok és korlátozások azonosítását és megszüntetését, valamint az olyan új akadályok és korlátozások kialakulásának megakadályozását, amelyek gátolják a fogyatékossággal élő személyeknek a nyilvánosság számára rendelkezésre álló árukhoz, szolgáltatásokhoz vagy létesítményekhez való hozzáférését, függetlenül az adott akadály, korlátozás vagy fogyatékosság természetétől. Ezen irányelv rendelkezései értelmében és függetlenül az akadályok vagy korlátozások megszüntetése céljával alkalmazott intézkedésektől, a fogyatékossággal élő személyek számára – lehetőség szerint – a fogyatékosság nélkül élőkkel azonos feltételek mellett biztosítani kell a valóban megkülönböztetéstől mentes hozzáférést, valamint meg kell könnyíteni a fogyatékossággal élő személyek számára a segédeszközök használatát, beleértve a mobilitást és a hozzáférést segítő eszközöket, mint az elismert vakvezető kutyákat és szükség esetén az egyéb segítő kutyákat. Amennyiben nem biztosítható azonos feltételekkel a ténylegesen megkülönböztetéstől mentes hozzáférés, az irányelv rendelkezéseivel összhangban a hozzáférést biztosítása érdekében ésszerű alternatíváról kell gondoskodni.

Módosítás 23

Irányelvre irányuló javaslat
4 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) ***Annak megítélése céljából, hogy az (1) bekezdésnek való megfeleléshez szükséges intézkedések aránytalan terhet jelentenek-e, figyelembe kell venni különösen az intézmény méretét és forrásait, jellegét, a becsült költséget, az áruk és a szolgáltatások életciklusát, illetve a fogyatékossággal élő személyek számára a jobb hozzáféréssel jelentkező lehetséges előnyöket.*** A teher nem ***lehet*** aránytalanul ***nagy***, amennyiben az adott tagállam egyenlő bánásmóddal kapcsolatos politikájának intézkedései ezt kielégítően ellensúlyozzák.	(2) ***Az (1) bekezdés alkalmazásában*** a teher nem ***tekinthető*** aránytalanul ***nagynak***, amennyiben az adott tagállam egyenlő bánásmóddal kapcsolatos politikájának intézkedései ezt kielégítően ellensúlyozzák.

Módosítás 24

Irányelvre irányuló javaslat
4 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) Ez az irányelv nem sérti az adott árukhoz vagy szolgáltatásokhoz való hozzáférésről szóló közösségi jogi rendelkezéseket vagy nemzeti szabályokat.	(3) Ez az irányelv nem sérti az adott árukhoz vagy szolgáltatásokhoz való hozzáférésről szóló közösségi jogi rendelkezéseket vagy nemzeti szabályokat. ***A tagállamok azonban lehetőség szerint intézkedéseket hoznak, például közbeszerzési eljárásokon keresztül, a szolgáltatások nyújtóinak és az áruk – különösen az ipari termékek – kínálóinak arra való ösztönzésére, hogy hozzáférhető megoldásokat alakítsanak ki. A hozzáférhető termékek és szolgáltatások olyan kialakításúak, hogy azokat valamennyi felhasználó igénybe tudja venni.***

Módosítás 25

Irányelvre irányuló javaslat
10 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	10a. cikk
	Többszörös hátrányos megkülönböztetés
	1. Többszörös hátrányos megkülönböztetés akkor fordul elő, ha valakit hátrányos megkülönböztetés ér az irányelvben meghatározott két vagy több ok kombinációja alapján.
	2. A tagállamok biztosítják, hogy az irányelv alapján fennálló kötelezettségek kikényszerítése minden olyan személy rendelkezésére álljon, akik magukat a többszörös hátrányos megkülönböztetés áldozatának tartják.
	3. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy több ok megállapítása esetén az igény csak olyan indok vagy védekezés alapján utasítható el, amely az igény alapját képező összes okra vonatkozik. Ha azonban csak egy okot állapítanak meg, a kérelem az adott ok tekintetében jelentőséggel bíró minden indok vagy védekezés alapján elutasítható.

Indokolás

Ez a módosítás bevezet egy cikket a többszörös hátrányos megkülönböztetésről, amely a Bizottság által javasolt szövegben csak a (13) preambulumbekezdésre szorítkozik.

Módosítás 26

Irányelvre irányuló javaslat
11 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
11 cikk	11 cikk
Az egyenlő bánásmód elvének előmozdítására figyelemmel a tagállamok ösztönzik a párbeszédet a megfelelő ***nem kormányzati szervezetekkel***, különösen a	Az egyenlő bánásmód elvének előmozdítására figyelemmel a tagállamok ösztönzik a párbeszédet a megfelelő ***érdekelt felekkel***, különösen a nem

nem kormányzati szervezetekkel, amelyeknek a nemzeti jogrendszerrel és gyakorlattal összhangban törvényes érdekében áll hozzájárulni az ezen irányelv hatálya alá tartozó területeken az ezen irányelvben meghatározott alapokon történő megkülönböztetés elleni küzdelemhez.	kormányzati szervezetekkel, ***a civil társadalom szervezeteivel, az egyházakkal, a vallási, filozófiai és nem felekezeti szervezetekkel,*** amelyeknek a nemzeti jogrendszerrel és gyakorlattal összhangban törvényes érdekében áll hozzájárulni az ezen irányelv hatálya alá tartozó területeken az ezen irányelvben meghatározott alapokon történő megkülönböztetés elleni küzdelemhez***, és a konzultációnak ki kell terjednie az irányelv végrehajtásának nyomon követésére is***.

Indokolás

Tekintettel arra, hogy a nem kormányzati szervezeteket határozottan bevonják az egyenlő bánásmód elvének előmozdításába, nem kevésbé szükséges hivatkozni a civil társadalom szervezetei és az egyházak, valamint a vallási, filozófiai és nem felekezeti szervezetek bevonására is, tükrözve az Európai Unióról szóló szerződés 11. cikkében, illetve az Európai Unió működéséről szóló szerződés 17. cikkében foglaltakat, a Lisszaboni Szerződésben rögzített módosítások szerint.

ELJÁRÁS

Cím	A személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosságra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód
Hivatkozások	COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Illetékes bizottság	LIBE
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	EMPL 2.9.2008
Társbizottság(ok) - a plenáris ülésen való bejelentés dátuma	23.10.2008
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Elizabeth Lynne 6.10.2008
Vizsgálat a bizottságban	5.11.2008 2.12.2008 20.1.2009
Az elfogadás dátuma	21.1.2009
A zárószavazás eredménye	+: 28 –: 11 0: 7
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Jan Andersson, Edit Bauer, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Jan Cremers, Harald Ettl, Richard Falbr, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin, Juan Andrés Naranjo Escobar, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Pier Antonio Panzeri, Rovana Plumb, Bilyana Ilieva Raeva, Elisabeth Schroedter, José Albino Silva Peneda, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Françoise Castex, Richard Howitt, Rumiana Jeleva, Magda Kósáné Kovács, Sepp Kusstatscher, Viktória Mohácsi, Csaba Sógor, Evangelia Tzampazi, Anja Weisgerber
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (178. cikk (2) bekezdés)	Adrian Manole